

De actis Siberis

K. III

I. N. I. C. C.

Z e
5385

VIROS

Summe atque plurimum Reverendos, Excellentissimos, Nobilissimos,
Consultissimos, Clarissimosque

DOMINOS INSPECTORES

ac omnes Rei literariæ

FAUTORES

AD

ACTUM VALEDICTORIUM,

Juvenis optimæ spei

Augusti Friderici Siberi,

Dobrilucc. Luf.

qui d. 27. Augusti, Anni hujus M D CC XV,

habita Oratione de mutato, vel certe tentato subinde religionis statu
in Lusatia, Scholæ nostræ

H. L. Q. C.

valedicet

ea qua par est, animi veneratione
invitat

M. DANIEL MÜLLERUS, Rect. Schol. Chemn.

CHEMNICII, Literis Stæffelianis, Ao. MDCC XV.

On leve ad exercitium virtutis momentum afferit, si ipsum intueri, atque mente oculisque ab aliorum exemplis revocatis, igniculos illos & semina virtutis, quae sunt in proprio animo, non usque deque habeant. Nam *virtus in omnibus animos lumen suum immittit, etiam aversos sequuntur eam et iudicent*, sicuti præstantissimus hominem formator, *Seneca* (a) scribit, qui & alibi, *virtus inquit, (b) in medio posta est, neminem dedit, autem, quem modo dignum se illa judicet*. Qui non, quod lata, qualiter intra se delitescere sentit, ratio, confirmata præcipue ac roborata divina legum sanctione, dictat, sed quod perversa hominum exempla exagunt, sequitur, in eorum porci virtus facile cerimimus. Nam sapientis estatio (c) inter causas malorum nostrorum est, quod virinus ad exempla: nec ratione componimus, sed consuetudine abducimus. Quod si pauci faciunt, nollemus imitaris, cum plures sacerdotes corporis, quis honestius sit, quia frequentius, sequimur. Et recte apud nos locum tenet error, ubi publicus factus est. Neque dici potest, quam late poena mala, quæ exemplo fiunt, serpent, quamque multorum animos, velut pestilens contagio, occupent. Nam, ut nitidissimus Scriptor, *Velleius Paterculus*, recte sentit (d), non ibi consistunt exempla, ubi sacerdotes; sed, quantilibet in tenuem recepta tramitem, latissime evagandi sibi viam faciunt: Et ubi semel recte deruratum est, in preceps perveratur: nec quisquam sibi putat turpe, quod alii fuit fructuosum. Verum quanquam prava profligatorum hominum exempla non parum impedimenti in virtute excolenda objectantur, non tam video, cur non animus virtus per se cupidus per laudabiles exempla magis magisque inflammari atque exacui & possit & debeat. Quemadmodum igni lucido flabellum si accedit, convalefcit flamma, ac multo, quam ante, lucidor evadit: ita virtutibus magis elucere cernitur, cui praelari Viri magnum circumferunt exemplar. Scilicet præstantium virorum imagines cum intuemur, vehementissime nostis antinus ad virtutem accendunt: nempe non cera illa, neque figura tantam vim in se habet; sed memoria rerum gestarum ea flamma egregis viris in pectora efficit, neque prius sedatur, quam virtus eorum famam atque gloriam ad aquaccerit. (e). Confirmat, quæ dixi, Juvenis politissimus.

Augustus Fridericus Siberus, Dobriluce, Lulatus, quem, ni fallor, cum *Seneca* (f) exclamantem audio: *Quidni ego magnorum virorum imagines habeam incitatione animi!* Ipse preponiorem natura ad virtutem haber animum, atque ad illorum censum merito referunt, quibus

De meliore luto finxit praecordia Titan; interim eximia exempla ad magna egregia indolis incrementa ipsi profuserunt, & porro, credo, proderunt. Principem hic locum obtinet: *Vir Summe Reverendus, Amplissimus atque Excellentissimus Dn. Georgius Seizingandus Greenius, S. S. Theolog. Doctor Celeberrimus, atque Superintendens noster Graziifimus*, cuius virtutem intimius adipicere per quinque annorum spatium Siberio licuit. Tamdui enim iisdem, quibus ille, parietibus conclusus, atque insuper *Viris beneficentissimi* convictu fructus quotidie sibi oblatam occasionem animadvertisit, domesticum sequendi exemplum, atque sic omnino virtus bellum indicendi. Neque non hic unicuique apparuit, quanta sit vis exemplorum; liquidem ita composite vixit Siberus, ut non facile pedem domo, nisi vel in scholam vel in templum eundum, extulerit. Quamvis vero du-

bium

(a) lib. 4. de Benefic. c. 17. (b) in Consolatione ad Polybium cap. 36. p. m. 236.

(c) Seneca Epist. 123. p. m. 165. (d) Lib. II. Hist. Rom. c. 3. pag. 69. edit. Thyl.

(e) Sallust, in B. Jug. c. 4. p. m. 108. seq. (f) Epist. 64. p. m. 85.

bium non sit, quia haec imago *Sibero*, in qua etiam delato loca, obversatura, atque illum, ut ad omnes bene audiendi partes se exciter, calcaribus quasi adnotis, sit stimulatura; tamen non possum, quia & cognomines quosdam viros, quos amuletor, commendem. Quod si illos, qui leviter saltent, immutatione a *Sibero* nomine recedunt, attingere cuperem, occurserent *Siberti* Angliae prisci Reges, amore pietatis ac religionis Christiana literarumque (siquidem sub *Siberto* Academia Cantabrigiensis fundamenta jacta sunt) maxime commendabiles (g). Occurset *Sibertus de Beka*, Geldrus, Carmelita A. 1320. Philosophia, Historia, Justice Canonicæ, si quis alius, pericissimus (h). Occurseret *Nicolaus Petrus Sibbern*, Vir doctus Gloriosus degens, qui Bibliothecam Bibliothecariorum, sive de claris Historiis Syntagma, parat (i). Occurseret *Wolfgangus Scherus*, Theologus & Philologus Celeberrimus, Vir secundum judicium Viri doctissimi, *Godfredi Ludovici* (k) in tantum laudandus, in quantum eruditas potest intelligi, qui in Gymnasio Schleusingensi Con-Rectoris & Rectoris primum, post Wasingen Decanum, & tandem Schleusingensis Superintendenti officio cum laude maxima est funsus. Verum quid morantur nos, quorum nomen Siberiano non ab simile prorsus videtur! Adsum *Siberus* cum *Sibero* nostro eodem nomine insigniti, Viri exercitii imitandi, quod non as illorum laudes ulli unquam obsecrabit oblivio. Hie chorum ducit **M. Adamus Siberus**, rō bō nō rōn p̄tōas φίλος.

secundum elogium *Philippi Melanchthonis*, qui uti Schœnavia prope Cygneam (l), non Misena, uti Freherus, (m) Baclerius (n) atque Clarmundus (o), non Chemnicii, uti aliqui apud Quedentium opinati sunt (p), mundi hujus spirituum intueri coepit: in variis locis multos omnibus doctrinis, quibus puerilis exatas impetrari debet, studiosissime eruditivit: quam diligentiam vel quatuor illa partes *Margarite Scholasticae* evincunt. Nominantur passim loca, quibus docendi Spartam oblit, *Fribergera Hala Grimma*; at *Chemnicii* communiter mentio fit in illa, cum ramen Hale evocatus ab A. 1448. ad finem fere A. 1550. Chemnicensem quoque ludum rexerit, quod *B. Adamus Andreæ* (q) hisce testatus est veribus:

Isthoc (Val Hertelio) denato traduntur sceptra Sibero;

Non tamen illo diu subsistit hocco loco.

Vix etenim triceris abit, dum Leucoris alma

Hunc vocat, & Scholico proficit illa gregi.

Ubi quidem in eo aberrare à vero censendum *Andreæ*, quod Leucorin seu Vitembergam Siberio Chemnicum orbasse existimat. Nam ipso hoc anno, quo urbe nostra discessit, Illustris Muldana d. 6. Idus Septembr. aperta est, eoque die Siberus introductus & in officium cum collegis tribus fuit immisus. Clarus error *Andreae* ex verbis doctissimi *M. Jacobi Furnani*, qui *Sibero*, quicquid habuit eruditionis, tribuit, patet. Ita autem illi (r): *Antequam Grimam venit Siberus, aliis etiam in oppidis docuerat, & præcipue Freibergæ, in Salinis Saxoniciis, ac Chemnicii, ex quo oppido Grimam accersitus venit.* Jungi lateri *Adami Siberi* mereatur eruditionis gloria haud impar frater **Henricus Siberus**, qui non tantum Principem, nescio quem, in qua provincia *Andreas Ellingerus* succedere ipsi,

Vide den kurzen Entwurf des Lebens der Könige in Engelland p. 15. seq. it. p. 21. sed. Epitaphium Siberi aliquius vide ex Jac. Beeverelli Delictis magnæ Britanniae & Hispaniae p. 28. Erud. A. 1708. p. 254. (h) Vid. Hoffmanni Lex. Univ. Tom. II. p. 346. (i) Vio. 20. Er. A. 1711. p. 50. (k) Vid. Ludovici Schul Histories P. I. p. 121. seqq. (l) Vid. M. 150. Schmidtii Chron. Cygn. P. I. p. 107. it. Andreæ Mollerii Theatrum Freiberg. P. I. p. 295. (m) in Theatre Virorum erud. clar. p. 1479. (n) in Libr. Memor. de Rebus seculi post C. N. XVI. p. 738. (o) P. VII. Vit. clar. in re lit. Vir. p. 123. seqq. (p) de Patr. Illustr. Vir. p. 223. (q) in serie Rectorum Scholæ Chemniciæ MSC. (r) In Dedications P. III. Marg. Scholast. Siberi.

Re 5383

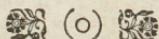
X 365 73

ipſi, ſi voluifet, potuifet (o), ſed poſtea quoque alios iuſtituit, ſiquidem *Ad. Theod. Siberus*, le *Rivio & Patruo, Henrico Siberio*, omnes ſuos profectus accepero ferre, lubens fatetur (t). Nec filendus hic *Ad. Siberi* dignus filius **Adamus**

Theodorus Siberus, Vir magnus, & Romanæ facundiæ illa, qua vixit, ætate facile princeps, primum Poëticas, deinde Graecæ lingue, poftremis denique annis Eloquentia Doctoř in Academia Vitembergenſi inclutus: qui, quod veluti naturæ ducet a ſexu muliebri eſſet alienior, per omne vita tempus coelebs vixit, totusque immeſus fuit libris, & in excerpēdīis colligendisque iis occupatus, que juventutis ſtudii aliquando utilitatis aliiquid apportare poſſent (u). Fuit & *Ad. Theodoro Siberio* frater *Henricus Dionyſius Siberus*, qui an Siberio noſtro, cujuſ vitam & conuentudinem exprimat, proponi queat, propterea fere ambigo, quia *Ad. Theodorus Siberus* in hoc fratre, quod virgula censoria notaret, ſubinde reperit (x). Lipſiam potius migrare juvar, atque breviter urbis excellentiſſimis excellentiſſimis Siberos, a quibus noſter merito, quod imitetur, capiat, coniūmemorare. Ibi enim veluti radiantia fidera emicuerunt **Andreas Siberus**, Scabinus & Consul Lipſiensis: Filius **Vitus Siberus**, Scabinus, Senator ac ædilis Lipſiensis: ac nepos **Joh. Siberus**, quem non tantum Majestas Cæſarea ſupremum commeatuum Commissarium in Circulo Saxoniæ Inferioris, ſed etiam Elector Saxoniæ Serenissimus curſum publicorum Magiftrum Lipſiæ, ob virtutes egregias, declaraverat (y), ut plura hujus generis lumina taceam. Addendum his **Justus Siberus**, Theologus, Philologus ac Poëta insignis, qui A. 1695. Scandaviz, ubi Paſtor erat, animam quidem Deo reddidit (z); ſed tamen in filiis praeflantiffimæ eruditioſis ſuperſtes mansit: inter quos **L. Urbanus Godofredus Siberus**, poſt officia Scholæ & Eccleſiæ Schneebergensi praefiſta, Eccleſiaſtes Lipſiensis cluit, atque in antiquitatibus Eccleſiaſticis, quarum Professor ex merito appellatur, ad invidiam uſque veruſus eſt. Horum & aliorum præclarorum Siberorum, quos paginæ anguſia non capit, veſtigia, quatenus imitabilia ſunt, *Siberus* noſtro ingredietur, quod ni faceret, Siberianum nomen aeclamaturum eſſet: Aut nomen muta, aut mores. Sed faciet ille, atque a ſe ipſo non deficiet, poſtquam hic per quinqueuimnum probitatis ac induſtriae docu menta non una dedit, quibus ultimum adjicit, ante abitu de mutato vel certè tentato ſubinde religioſis ſtatu in Lufatia dicturus. Dimitter Siberum Juvenis, cui omnes boni feaveant, digniſſimus

Johannes Christianus Ayrerus, Dresdensis, ſi prius ē penu ſua Orationem non inelegante de Scholis, quam materiam a praefenti negotio non abſonam judicavit, depromiferit. Vos, *Patroni ac Fautores*, ut Ayreri votis veſtra jungere queatis, compareatis quoſo frequentes: quam honorificam praefentiam ſi denegaveritis, aquam cibro hauiſſe ſibi videbitur Siberus.

(o) Vide literas Ellingeri ad Adamum Siberum dataſ in Ad. Theod. Siberi Vol. II. διαλέξεων Academicarum p. 445. (t) in Epigrammate ſcripto manibus Henrici Siberi, Patrui, Vol. I. διαλ. Ac. p. 401. (u) Vide de Adamo Theodoro Siberi ſumme Rev. Dn. D. G. H. Götzium in Elogiis præcocium Eruditorum & aliorum doct. Vir. p. 64, ſeqq. (x) Vid. Vol. I. διαλ. Acad. p. 300. p. 389. &c. (y) Vide Joh. Georgii Siberi Curriculum Vitæ in Concione funebri a J. B. Carpozovio habita (z) Vide das compendiöſe Gelehrten Lexicon p. 202.

K. III

De doctrina Siberis

Z e
5385

I. N. I. C. C.

VIROS

Summe atque plurimum Reverendos, Excellentissimos, Nobilissimos, Consultissimos, Clarissimosque

DOMINOS INSPECTORES

ac omnes Rei literariae

F A U T O R E S

AD

ACTUM VALEDICTORIUM,

Juvenis optimæ spei
Augusti Friderici Siberi,

Dobrilucc. Luf.

qui d. 27. Augusti, Anni hujus M.DCC.XV.

habita Oratione de mutato, vel certe tentato su-
in Lusatia, Scholæ nostra

H. L. Q. C.

valedicit

ea qua par est, animi veneratio
invitat

M. DANIEL MÜLLERUS, Re-

CHEMNICII, Literis Stæffelianis, A.

